

Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais

Presentación

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais ten unha ampla traxectoria dentro da nosa universidade. A principios dos 70 xa se impartían ensinanzas de Ciencias Económicas no antigo Colexio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse na Universidade de Santiago de Compostela. En 1990 segrégase no Campus de Vigo, o que suporá o nacemento da Universidade de Vigo.

No curso 1991/92 iníciase a docencia das licenciaturas de Ciencias Económicas e de Ciencias Empresariais no edificio actual, rexistrándose dos procesos de reforma dos seus plans de estudos nos anos 1995 e 2002. A raíz da promulgación do RD 1393/2007 sobre ordenación das ensinanzas universitariasponse en marcha o proceso de adaptación ao Espazo Europeo de Educación Superior, de tal xeito que, para o curso académico 2009/10, comezarán a impartirse as titulacións de Grao en Administración e Dirección de Empresas e en Economía ás que se refiren estas guías.

Perséguese con elo ofertar unhas titulacións máis adaptadas ao contexto actual, cunha adaptación das metodoloxías docentes orientadas cara a aprendizaxe do alumnado e o desenvolvemento das súas capacidades.

Localización

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo está no Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad.

En caso de precisar información é posible contactar a través das seguintes vías:

Correo - Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserxería)

986 812403 (Secretaría de Alumnado)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnado)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

A Facultade conta cunha importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte ás actividades de investigación,

docencia e extensión universitaria. Resumidamente, hai 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática e un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispón dun salón de actos cun aforo aproximado dunhas 550 persoas , un salón de graos para 60-80 personas, biblioteca con 400 postos de lectura e cafetería-comedor.

A continuación desglósase a información sobre servicios importantes para o alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTADO

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corrente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decano: Miguel Ángel Crespo Domínguez

Secretaria: Raquel Díaz Vázquez

Vicedecana de Calidade: Rocío Rodríguez Daponte

Vicedecano de coordinación: Santiago Gómez Fraiz

Vicedecano de Organización Académica: Fernando Comesaña Benavides

Vicedecana de Relacións Internacionais: Mª Jesús Fernández Arias

Grao en Economía

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03G100V01101	Ciencia política: Ciencia política	1c	6
V03G100V01102	Economía: Principios de economía I	1c	6
V03G100V01103	Historia: Historia económica	1c	6
V03G100V01104	Matemáticas: Matemáticas I	1c	6
V03G100V01105	Economía: Técnicas de economía aplicada	1c	6
V03G100V01201	Dereito: Dereito mercantil	2c	6
V03G100V01202	Economía: Economía mundial	2c	6
V03G100V01203	Economía: Principios de economía II	2c	6
V03G100V01204	Empresa: Economía da empresa	2c	6
V03G100V01205	Estatística: Estatística I	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Ciencia política: Ciencia política				
Materia	Ciencia política: Ciencia política			
Código	V03G100V01101			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Romero Sobral, Virginia			
Profesorado	Romero Sobral, Virginia			
Correo-e	virginia.romero.sobral@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Comprender o proceso político en xeral e o Estado en particular, estudando as características esenciais da organización institucional e territorial do Estado democrático e os principais actores que operan no mesmo, tendo presente o sistema político español e o proceso de gobernanza multinivel.			

Competencias	
Código	
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
-Identificar os ámbitos e contidos de interrelación existentes entre a realidade político-institucional multinivel (local, autonómica, estatal e supraestatal) e a realidade económica.	C3 C6
-Comprender a relación directa que existe entre as decisións que afectan os comportamentos económicos e os centros de imputación política de tales decisións	C8

Contidos	
Tema	
INTRODUCCIÓN	1. Que é a política. A política como ciencia: o pensamento político ao longo da historia.
PARTE I. A ORIXE DA ORGANIZACIÓN POLÍTICA E OS MODELOS HISTÓRICOS DE ESTADO	2. Orixe e evolución das formas políticas. 3. O Estado como modelo de organización política: a súa construción histórica.
PARTE II: A ORGANIZACIÓN INSTITUCIONAL E TERRITORIAL DO ESTADO DEMOCRÁTICO	4. A Constitución e os Dereitos Fundamentais. 5. O principio de división de poderes e a distribución funcional do poder: as institucións do Estado. 6. As relacións entre institucións e as formas de Goberno. 7. A distribución territorial do poder e as formas de Estado.
PARTE III: ACTORES E DINÁMICA POLÍTICA DEMOCRÁTICA.	8. A Democracia. 9. Representación política e eleccións. As fórmulas electorais. 10. Os partidos políticos.
PARTE IV. O SISTEMA POLÍTICO ESPAÑOL	11. A Constitución de 1978 e as súas principais institucións políticas. O modelo autonómico. O modelo económico. 12. O novo escenario político español: a emerxencia de novos partidos e a perspectiva dunha revisión do modelo constitucional de 1978.
PARTE V. DO ESTADO NACIONAL AO SISTEMA POLÍTICO INTERNACIONAL	13. A crise do Estado: causas e manifestacións. A globalización. 14. Os procesos de integración rexional no mundo. A Unión Europea. 15. A perspectiva dun goberno mundial.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	8	37	45
Seminario	5	0	5
Debate	5	0	5
Lección maxistral	30	60	90

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Estas sesións servirán para que o alumno poida transitar da teoría á práctica, aplicando ao caso proposto (o sistema político dun país, o seu modelo económico, unha institución, feito ou proceso político de impacto económico) a doutrina e coñecemento teórico adquirido. Tamén servirá para profundar en cuestións consideradas relevantes, ben sexa respecto de contidos que figuran no programa ou ben de acontecementos sobrevividos de natureza politolóxica. Como métodos complementarios de aprendizaxe utilizaranse alternativamente diferentes técnicas didácticas como o debate dirixido (ou intercambio de ideas sobre un tema susceptible de diversas interpretacións, previamente preparado), o foro (ou discusión de todo o grupo), o role-playing (onde cada alumno ou grupo ha de asumir un papel, pensando e actuando de acordo con el), estudo de casos, o Phillips, etc. Fomentarase a participación activa dos alumnos en todas as sesións presenciais, e considerárase un mérito de para a cualificación final.
Seminario	Nas sesións de titorías en grupo realizaranse diversas actividades (consultas relacionadas con temáticas de especial complexidade, avaliación e debate ao redor da metodoloxía utilizada ou ao desenvolvemento xeral da actividade docente, ...), e das que se informará previamente ao alumnado.
Debate	Argumentación do alumnado sobre contidos da materia.
Lección maxistral	Nas clases teóricas semanais (de dúas horas de duración) expóñanse de maneira resumida os principais contidos dos distintos temas do programa. Para un adecuado seguimento destas clases é necesario que os alumnos preparen con antelación, e de maneira individual, os distintos temas, utilizando para iso a bibliografía recomendada e os recursos didácticos que se indiquen. En consonancia cos principios pedagóxicos xerais da aprendizaxe e coa metodoloxía docente utilizada tradicionalmente por esta área de coñecemento, e tendo en conta os obxectivos apuntados, as clases teóricas terán sempre como referencia fundamental a doutrina e postulados vixentes, reflectindo ao mesmo tempo a achega persoal. A impartición da materia farase desde unha perspectiva científico-política, realista e normativa á vez.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Nas sesións de titorías en grupo realizaranse diversas actividades (consultas relacionadas con temáticas de especial complexidade, avaliación e debate ao redor da metodoloxía utilizada ou ao desenvolvemento xeral da actividade docente, ...), e das que se informará previamente ao alumnado.
Resolución de problemas	Actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. O alumnado debe dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia	E.C. 40	C3 C6 C8
Seminario	Actividades (consultas relacionadas con temáticas de especial complexidade, avaliación e debate ao redor da metodoloxía utilizada ou ao desenvolvemento xeral da actividade docente, ...), e das que se informará previamente ao alumnado.	E.C. 40	
Debate	Argumentación do alumnado sobre contidos da materia	E.C. 40	C8
Lección maxistral	Asistencia ás clases	E.C. 40	C3 C6
Exame de preguntas de desenvolvemento	O exame final consistirá nunha serie de preguntas, non máis de cinco, encamiñadas a verificar o grao de asimilación e aprendizaxe por parte do alumnado dos principais contidos da materia, e abarcando varios niveis de complexidade e profundidade (coñecemento, comprensión, aplicación, valoración...).	E.C. 60	C3 C6 C8

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación programárase en consonancia cos obxectivos e medios, e de acordo con eles. A súa realización constitúe a

última fase do proceso de aprendizaxe, e debe entenderse en sentido amplo, xa que o seu obxectivo é triplo: a) comprobar o cumprimento dos obxectivos; b) orientar e motivar ao alumno; c) cualificar.

Conforme a iso, a nota final da materia calcularase sobre os resultados da avaliación continua, na que a resolución de problemas ou exercicios prácticos, a asistencia a clase ou a participación en seminarios e debates suporá o 40% da nota, e o exame de preguntas de desenvolvemento suporá o 60% restante.

O alumnado disporá dun prazo adecuado -axustado á normativa vixente- para proceder á revisión ou a calquera outra aclaración relacionada cos exames efectuados así como coas cualificacións obtidas.

A cualificación obtida na avaliación continua por resolución de problemas ou exercicios prácticos, asistencia a clase e participación en seminarios e debates (40% da cualificación) manterase para todas as convocatorias do curso académico.

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o alumnado poderá optar a ser avaliado cun exame final sobre 10 puntos que suporá o 100% da cualificación.

Na convocatoria fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade (<http://fccee.uvigo.es>).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Vallés, Josep María - Martí, Salvador, **Ciencia Política: un manual**, Ariel, Barcelona, 2015,

Bibliografía Complementaria

Danziger, James N. - Smith, Charles A., **Understanding the Political World**, Pearson International Edition, New York, 2014,

Held, David, **Cosmopolitismo. Ideales y realidades**, Alianza, Madrid, 2012,

López Mira, Alvaro Xosé, **Sistema político español e galego**, Andavira, Santiago de Compostela, 2018,

Morata, Francesc, **La Unión Europea**, Ariel, Barcelona, 2004,

Runciman, David, **Política**, Turner, Madrid, 2014,

Sánchez Medero, Gema - Sánchez Medero, Rubén (Dir.), **Fundamentos de la Ciencia Política y de la Administración**, Tecnos, Madrid, 2015,

Sodaro, Michael J., **Política y ciencia política: una introducción**, 2ª ed., McGraw Hill, Madrid, 2010,

Recomendacións

Outros comentarios

Para unha adecuada comprensión e asimilación dos contidos desta materia por parte do alumnado non se requiren uns prerequisites formais, ao non ser necesarios uns coñecementos previos especializados. É suficiente coa preparación previa de carácter xeral esixida para poder cursar estudos de Grao no ámbito universitario. A este respecto recoméndase ter cursado as materias afíns do Bacharelato. É aconsellable tamén que o alumnado se habitúe a unha lectura diaria da prensa, tanto nacional como internacional, o que facilitará a súa comprensión e familiarización coa realidade e terminoloxía politolóxica.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Principios de economía I				
Materia	Economía: Principios de economía I			
Código	V03G100V01102			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Manzano González, Baltasar González Savignat, María del Mar			
Profesorado	Giménez Fernández, Eduardo Luís González Savignat, María del Mar Manzano González, Baltasar			
Correo-e	bmanzano@uvigo.es savignat@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A economía é unha ciencia social que estuda a produción, a distribución e o consumo de bens e servizos. Analiza como os individuos toman decisións, como interactúan e como inflúen no seu comportamento as institucións e os incentivos. O obxectivo desta materia é sentar as bases dunha linguaxe rigorosa e transmitir os coñecementos económicos básicos para que o alumno aprenda a pensar como un economista. O programa da materia ofrece unha visión panorámica das grandes ideas que se repiten en Economía como o custo de oportunidade, a toma de decisións en termos marxinais, o papel dos incentivos, a eficiencia das asignacións do mercado, e así até dez principios básicos que constitúen o fundamento da maior parte da análise económica.			

Competencias	
Código	
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Familiarizar ao alumno coa linguaxe económica e a súa aplicación ao funcionamento básico da economía	C2 C5 C6	
Identificar as ferramentas da análise económica	C10	D5
Aplicar os fundamentos económicos a problemas cotiáns	C10	D5

Contidos	
Tema	
PARTE I: Introducción	Tema 1. Os principios básicos da economía Tema 2. Pensar como un economista
PARTE II: Oferta e demanda: funcionamento dos mercados e benestar	Tema 3. Oferta e demanda: as forzas do mercado Tema 4. A elasticidade e a súa aplicación Tema 5. Mercados, eficiencia e benestar. Excedente do consumidor e produtor. Tema 6. Intervención pública e política económica: control de prezos e impostos
PARTE III: Fallos do mercado	Tema 7. Externalidades e bens públicos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	36	66
Resolución de problemas	20	34	54
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	18	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	9	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao estudante, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Resolución de problemas	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva a través da realización de actividades de carácter práctico tales como exercicios e supostos mediante o uso do aprendido nas leccións maxistras. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unha maior competencia dos contidos aprendidos na teoría e ilustrar as súas potenciais aplicacións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	As titorías individuais serán no despacho do profesor dentro dun horario predeterminado polo profesor e nas que poderá resolver dúbidas ou facer consultas relacionadas coa materia. Nos grupos de docencia reducida o profesor resolverá as dúbidas que xurdan no desenvolvemento das clases prácticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame con probas de resposta obxectiva e/ou exercicios	60	C2 C5 C6 C10 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas realizadas ao longo do cuatrimestre	40	C2 C5 C6 C10 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación final da materia calcularase como o valor máximo entre o exame e $(0.6 \times \text{exame} + 0.4 \times \text{probas})$. Do cálculo anterior dedúcese que o estudantado pode ser avaliado cun único exame que supoña o 100% da cualificación.

A data do exame será a especificada no calendario oficial de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso e publicadas na páxina web do centro.

Nas convocatorias extraordinarias do curso manteranse os mesmos criterios de avaliación, polo que se gardará a nota de avaliación das probas realizadas durante o curso académico. Na convocatoria de fin de carreira o exame supoñerá o 100% da avaliación.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BASICA: Mankiw, N. G, **Principios de Economía**, 6ª edición,

Bibliografía Complementaria

Krugman P., Wells R. y Olney, M. L., **Fundamentos de Economía**, 3ª edición,

Goolsbee, A., Levitt, S. y C. Syverson, **Microeconomía**,

Bernanke, B. S. y Frank, R. H., **Principios de Economía**, 3ª edición,

Samuelson, P. A. y Nordhaus W. D, **Economía**, 19ª edición,
D. Acemoglu, D. Laibson y J.A. List, **Economics**,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia económica				
Materia	Historia: Historia económica			
Código	V03G100V01103			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Vallejo Pousada, Rafael			
Profesorado	Vallejo Pousada, Rafael			
Correo-e	vallejo@uvigo.es			
Web	http://vallejo.webs6.uvigo.es/es/			
Descrición xeral	A materia Historia Económica Mundial ten por obxecto iniciar aos estudantes de Economía no estudo do longo prazo, das grandes transformacións na organización económica das sociedades humanas, desde o século XI até principios do século XXI, para entender como se conformaron as bases da economía actual. Atende aos grandes cambios nas formas de produción, nas bases tecnolóxicas e enerxéticas, nas modelos organizativos e institucionais, así como aos cambios nos modos de comercio e distribución.			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Desenvolver sensibilidade respecto ao medio ambiente e compromiso cunha economía sustentable
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C4	Capacidade para situar a economía na súa evolución histórica
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C7	Comprender o entorno empresarial
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
D1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
D2	Capacidade de traballar en equipo
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Interpretación e comprensión dos conceptos económicos e historiográficos fundamentais.	C2	
Coñecer o marco institucional da economía.	C3	
Comprender o proceso de nacemento e transformación das principais institucións económicas ao longo do tempo	C3	
Coñecer o sistema europeo de contabilidade nacional	C6	
Saber situar a economía na súa evolución histórica.	C4	
Distinguir os condicionantes e as forzas que impulsan ou frean o crecemento económico no longo prazo	C5	
Capacidade para buscar información económica, analizar a evolución dunha economía e a súa comparación con outras economías	C8	
Entender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos.	C5	
Manexo e interpretación dos contidos de textos e representacións gráficas	C6	
	C8	
Capacidade para a análise crítica sobre as ferramentas a utilizar e na interpretación dos resultados, a nivel individual ou de grupo	C8	D5 D7
Posuír habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido.	C8	

Consideración dos valores e principios cívicos como factores integrantes da análise dos feitos económicos		D1
Fomentar a calidade, claridade e precisión na expresión para argumentar de forma coherente		D5
Desenvolver sensibilidade respecto ao medio ambiente e compromiso cunha economía sustentable.	B1	
Fomentar a capacidade de organización de coñecementos e a súa exposición, oral ou escrita, de maneira clara, adecuada e eficiente	A4	D5
Ser capaz de traballar en equipo.	A3 A4	D2
Tratamento e interpretación dos coñecementos de forma sintética e crítica	A3	D7
Posuír espírito emprendedor e capacidade de liderado, incluíndo a empatía co resto de persoas.		D1 D2 D4
Aplicación dos coñecementos na evolución dos feitos económicos á comprensión dos problemas máis recentes de natureza económica e os seus efectos.	C5	
Demostrar habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas.		D5
Evidenciar competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia.		D5
Fomentar a actitude crítica e autocrítica.		D7
Exercitar habilidades de aprendizaxe autónoma que abran campos para a innovación.	C7 C9	

Contidos

Tema

1. Introducción á Historia Económica Mundial	1.1. Uns conceptos previos: Historia e Economía. Obxecto e suxeitos. 1.2. Organización e contido da Historia Económica.
2. As economías preindustriais	2.1. A economía nos séculos XI-XV: poboación, produción e comercio. 2.2. A economía na época do Mercantilismo: a expansión occidental, séculos XVI-XVIII.
Tema 3. Revolución industrial e industrialización, 1763-1914.	3.1. Paz e guerra: A transición ao capitalismo industrial e a revolución industrial, 1763-1815. 3.2. O século da industrialización, 1815-1914. Difusión da revolución industrial e transformación nas súas bases enerxéticas, tecnolóxicas e organizativas. 3.3. Relacións internacionais e comercio mundial na era da industrialización.
Tema 4. A economía mundial entre a I Guerra Mundial e a caída do Muro de Berlín.	4.1. A economía entre e durante as dúas guerras mundiais, 1914-1945. 4.2. A sociedade opulenta e a desigualdade mundial, 1945-1991: produción e comercio na sociedade do consumo de masas.
5. A economía a finais do século XX.	5.1. Globalización e nova revolución tecno-económica. 5.2. Principais tendencias da produción, o comercio e a distribución da renda.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	45	75
Seminario	15	30	45
Seminario	5	2	7
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	6	7
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	15	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Esta lección consiste na exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, con apoio en recursos informáticos. Aínda que estas clases teñen un carácter expositivo, non exclúen en absoluto a intervención dos alumnos. Como se verá, fomentárase nas mesmas as preguntas e algúns debates sobre as cuestións tratadas. Dúas horas semanais.

Seminario	Realizaranse, cunha duración por sesión 2 h,30', 8 seminarios (2 destes seminarios especificanse no apartado seguinte). Os seminarios están expostos cun carácter práctico: aprendizaxe activa a través do acceso á información -escrita ou visual-, a lectura, a escritura e o debate en clase. Abarcan lecturas de artigos, capítulos de libros, visionado dalgún documental ou película, preparación de síntese e, no seu caso dalgún powerpoint para as presentacións en clase, respostas a cuestionarios e realización de exercicios de interpretación estatísticas económicas (series históricas, cadros, etc.). O contido de cada seminario práctico preséntase sempre na plataforma docente, con antelación. Nesta presentación defínense os seus obxectivos, as cuestións concretas a abordar, os materiais cos que traballar ou que han de ser buscados polos alumnos e alumnas. Tamén serán presentados en clases, polo profesor, cunha ou dúas semanas de antelación. Plataforma docente e Libro de Prácticas: As prácticas dos seminarios sóbense, resoltas, á plataforma docente o día antes de ser vistas en clase. Tras velas e discutilas en clase, faranse polos alumnos as correccións que estimen oportunas. E así corrixidas sóbense ao Libro de Prácticas, seguindo a orde en que son vistas en clase. Este Libro de Prácticas, que inclúe un breve diario da docencia, é obxecto de avaliación final. Dous dos seminarios serán dedicados un "tema específico", que se indicará ao principio de curso, ao presentarse as prácticas.
Seminario	Realizáanse 2 seminarios, dedicados ao "tema específico" indicado ao principio de curso, coas tutorías adecuadas ao mesmo para os grupos (2 h 30' cada seminario). Estes dous seminarios requirirán procuras bibliográficas e doutros materiais, para estudar a economía durante as guerras e as súas consecuencias, que esixirán tutorías personalizadas para os grupos que se formen para realizar os correspondentes traballos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Os seminarios teñen un carácter práctico. Abarcan lecturas de artigos, capítulos de libros, preparación de síntese e, no seu caso dalgún powerpoint para as presentacións en clase, respostas a cuestionarios e realización de exercicios de interpretación estatísticas económicas (series históricas, cadros, gráficos). As dúbidas resólvense na tutorías individuais e a través do Foro que se abre na plataforma de MOOVI.
Seminario	Na plataforma de MOOVI ábrese un Foro de preguntas sobre o curso que serve de canle para a relación entre alumnos e profesor, e entre o alumnado, para canalizar dúbidas, respostas e suxestións
Lección maxistral	A aprendizaxe xorde da recepción de información (dimensión receptiva) e do tratamento intelixente desa información (dimensión activa), desde a súa procura, até a súa provisión e procesamiento. Non hai aprendizaxe sen o traballo activo dos propios alumnos. O profesor fomentarao, instando á participación do alumnado tanto nas clases teóricas como nas prácticas, que esixirán unha actividade continuada ao longo de todo o curso, e a resolución das preguntas ou dúbidas que vaian xurdindo, a título individual ou colectivo. Neste proceso de aprendizaxe, nas clases teóricas e prácticas, haberá unha atención oportuna ás dúbidas ou as dificultades que poidan xurdir, directamente nas clases, nas tutorías ou a través da plataforma docente desta materia en MOOVI.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Os seminarios destinados ao "tema específico" indicado ao principio de curso teñen un carácter eminentemente práctico. Abarcan procura de materiais, lecturas de artigos, capítulos de libros, preparación dunha síntese e dun powerpoint para as presentacións en clase, respostas ás preguntas dos restantes compañeiros/as e do profesor unha vez feitas as exposicións	25	A3 A4	B1 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	D1 D2 D4 D5 D7	

Seminario	Os seminarios teñen un carácter práctico. Abarcan lecturas de artigos, capítulos de libros, preparación de síntese e, no seu caso dalgún powerpoint para as presentacións en clase, respostas a cuestionarios e realización de exercicios de interpretación estadísticas económicas (series históricas, cadros, gráficos). Preséntanse sempre na plataforma docente, con antelación, definindo os seus obxectivos, as cuestións concretas a abordar, e os materiais cos que traballar ou que han de ser buscados polos alumnos e alumnas. Tamén serán presentados en clases, polo profesor, cunha semana de antelación. As prácticas dos seminarios sóbense, resoltas, á plataforma docente o día antes de ser vistas en clase. Tras velas e discutilas en clase, faranse as correccións que estimen oportunas. E así corrixiadas sóbense ao Libro de Prácticas, seguindo a orde en que son vistas en clase. A avaliación valora os exercicios e a participación en clase, por unha banda, e o Libro de Prácticas, por outro. A resultante é unha nota media.	25	A3 A4	B1 C9	C8 D4 D5 D7
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realizarase un exame final da materia, con varias preguntas de desenvolvemento (a metade procedentes da parte das prácticas; a outra metade da parte da teoría). O exame final ten unha parte correspondente aos exercicios/problemas prácticos realizados en clase con motivo dos seminarios. Valorarase a calidade formal das respostas e o seu contido. O exame terá, en conxunto, unha duración máxima de dúas horas.	25			C2 C3 C4 C7 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realizarase un exame final da materia, con varias preguntas de desenvolvemento (a metade procedentes da parte das prácticas; a outra metade da parte da teoría). As preguntas da parte teóricas tratarán os contidos das clases maxistras O exame terá unha duración máxima de dúas horas	25	A3 A4		C2 C3 C4 C7 C8 C9 D5 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A avaliación contida nesta guía docente está dirixida a alumnas e alumnos de ensino presencial.
2. A tutoría dos grupos que se constitúan é obrigatoria.
3. Os seminarios de prácticas, que se estenden ao longo de todo o curso, son de asistencia obrigatoria. Representan o 50% da nota da nota final. Valoraranse as actividades realizadas ao longo do curso: exposicións nas clases prácticas; a intervención nos debates; os exercicios escritos, que se trasladarán ao Libro de Prácticas, que se irá confeccionando ao longo do curso e subirase á plataforma docente.
4. A calificación obtida no exame suporá o 50% da nota final.
5. Os alumnos e alumnas que non asistan de forma regular, teñen en todo caso que facer as prácticas, a través da plataforma docente, e presentarse ao exame final, coa parte práctica e teórica da materia.
6. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. Daranse a coñecer tamén a través da plataforma docente desta materia.
7. A avaliación de Xullo seguirá os mesmos criterios que os da convocatoria ordinaria.
8. Para o alumnado que renuncia ao ensino presencial: o 100% da nota final obterase mediante un exame final escrito. Deberá realizarse esta renuncia durante o tres primeiras semanas do setembro. Este alumnado deberá seguir as clases prácticas, realizándoas mesmo virtualmente, pois forman parte das aprendizaxes sometidas á avaliación final.
9. Na convocatoria de Fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.
10. Datas e horarios das probas de avaliación final, atoparalas en: <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Allen, R. C., **Global economic history : a very short introduction**, Oxford University Press, 2011
- Allen, R. C., **Historia económica mundial: una breve introducción**, Alianza, 2011
- Cameron, R. y Neal, L., **Historia Económica Mundial. Desde el paleolítico hasta el presente**, 5ª, Alianza, 2005
- Cameron, R.; Neal, L., **A Concise Economic History of the World: From Paleolithic Times to the Present**, 5ª, Oxford University Press, 2016
- Clark, G., **Adiós a la sopa de pan, hola al sushi**, Universidad de Valencia, 2014
- Comín, F., Hernández, M., Llopis, E. (eds), **Historia Económica de España siglos X-XX**, Crítica, 2002
- Feliù, G.; Sudrià, C., **Introducción a la historia económica mundial**, 2ª edición, Universidad de Valencia, 2013
- Tello Argay, E. (coord), **Guía práctica de historia económica mundial**, UAB publicaciones, 2005
- Williamson, J.G., **Comercio y Pobreza: cuándo y cómo comenzó el atraso del tercer mundo**, Crítica, 2012
- Bibliografía Complementaria**
- Baten, Joerg, **A History if the global economy. 1500 to the present**, Cambridge University Press, 2016
- Camps Cura, E., **Historia Económica Mundial. La formación de la economía internacional (siglos XVII-XX)**, McGraw Hil, 2013
- Clark, G., **A Farewell to Alms. A brief economic history of the world**, Princeton University Press, 2007
- Comín, F., **Historia económica mundial. De los orígenes la actualidad**, Alianza, 2011
- Comín, F. Hernández, M. Llopis, E., **Historia Económica Mundial. Siglos X-XX**, Crítica, 2005
- De Vries, J., **La revolución industrial. Consumo y economía doméstica desde 1650 hasta el presente**, Crítica, 2009
- Frieden, J. A., **Capitalismo Global: el transfondo económico de la historia del siglo XX**, Crítica, 2007
- Hobsbawn, E. J., **Historia del siglo XX: 1914-1991**, Crítica, 1995
- Kenwood, A.G. and A.L. Loughed, **Historia del desarrollo económico internacional**, 4ª, Itsmo, 1995
- Kenwood, A.G and Loughed, A.L.; Graff, M., **Growth of the international economy, 1820-2015**, 5ª, Routledge, 2011
- Kriedte, P., **Feudalismo tardío y Capital Mercantil**, 10ª, Crítica, 1989
- Maddison, A., **La economía mundial: una perspectiva millonaria**, Mundi-Prensa, 2002
- Palafox, J. (ed), **Los tiempos cambian: historia de la Economía**, Tirant lo Blanc, 2014
- Tortella, G., **Los orígenes del siglo XXI. Un ensayo de historia social y económica contemporánea**, Gadir, 2005
- Williamson, J.G., **Trade and poverty: when the Third World fell behind**, Mit Press, 2011
- Zamagni, V., **Historia Económica de la Europa Contemporánea**, Crítica, 2001

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Economía: Economía mundial/V03G100V01202

Economía española/V03G100V01301

Política económica/V03G100V01504

Economía política e das institucións/V03G100V01913

Historia económica de España/V03G100V01906

Técnicas cuantitativas para a análise económica/V03G100V01914

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Ciencia política: Ciencia política/V03G100V01101

Economía: Economía mundial/V03G100V01202

Outros comentarios

1. Aconséllase un traballo regular, sistemático, ao longo do cuadrimestre, tanto no referente aos contidos teóricos transmitidos nas clases maxistras como nos traballos de seminario prácticos.
2. Na parte práctica como na teórica, será especialmente tido en conta o interese demostrado e a calidade das intervencións, ben sexa dentro dos grupos de traballo que se formen, ben individualmente.
3. Considérase relevante unha actitude construtiva, crítica, e a participación activa nas clases teóricas e prácticas.
4. A expresión escrita debe coidarse de forma especial: a claridade na exposición, a orde, e o rigor ortográfico e sintáctico son fundamentais nun estudante universitario.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Matemáticas: Matemáticas I				
Materia	Matemáticas: Matemáticas I			
Código	V03G100V01104			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Matemáticas			
Coordinador/a	Estévez Toranzo, Margarita			
Profesorado	Estévez Toranzo, Margarita			
Correo-e	mestevez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo desta asignatura é proporcionar ao estudante a linguaxe e as principais técnicas matemáticas necesarias para comprender a literatura económica elemental e capacitarlle para plantear e analizar os modelos ligados aos problemas económicos.			

Competencias	
Código	
C1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
C12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
D2	Capacidade de traballar en equipo
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia		Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Avaliar utilizando técnicas matemáticas as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas.		C1	D2
		C8	D5
		C12	
Habilidades para argumentar de modo rigoroso, coherente e intelixible, tanto en forma oral como escrita.		C1	D5
			D7
Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas baseado no manexo da álgebra lineal e do cálculo diferencial.		C2	D2
		C10	D5

Contidos	
Tema	
1. Funcións dunha variable real	Introdución. Gráficas. Funcións elementais. Límites e continuidade. Teorema de Bolzano. Teoremas relativos á continuidade global.
2. Cálculo diferencial de funcións dunha variable real	O concepto de derivada. Cálculo de derivadas. Derivación de funcións compostas. Crecemento. Máximos e mínimos. Teorema de Rolle e teorema do valor medio. Derivadas de orde superior. Teorema de Taylor. Estudo de extremos. Convexidade e concavidade.
3. Integración	Áreas baixo curvas. Teorema fundamental do cálculo integral. Derivación de integrais. Cálculo de primitivas.
4. Cálculo matricial	Vectores e matrices. Operacións con matrices. Inversa dunha matriz. Determinantes. Ecuacións matriciais. Sistemas de ecuacións lineais.
5. Derivadas de funcións de varias variables	Derivadas parciais. Cálculo de derivadas parciais. Vector gradiente. Matriz xacobiana. Regra da cadea. Derivadas de orde superior. Matriz hessiana.
6. Optimización	Optimización sen restricións. Optimización con restricións de igualdade.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	60	90
Resolución de problemas	12	22.8	34.8

Resolución de problemas de forma autónoma	8	17.2	25.2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan e resolven problemas e/ou exercicios relacionados coa materia.
Resolución de problemas de forma autónoma	Os estudantes deben resolver de forma autónoma os problemas e/ou exercicios propostos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Asesoramento e aclaración de dúbidas sobre o traballo que os estudantes deben levar a cabo ao longo do curso.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas	Proba (ou probas) realizadas no cuatrimestre	40	C1 C2 C8 C10 C12	D5 D7
Resolución de problemas de forma autónoma	Exame final	60	C1 C2 C8 C10 C12	D2 D5 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

A nota final do curso será a suma da nota obtida na proba (ou no conxunto de probas) realizada no cuatrimestre (cunha ponderación do 40% sobre o total) e da nota obtida nunha última proba (cunha ponderación do 60% do total) que coincidirá coa data do exame final. Para o estudantado que non se presente á primeira das probas que se realicen, enténdese que opta por ser avaliado exclusivamente cun exame final que suporá o 100% da cualificación.

Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

A data do exame final estará dispoñible na páxina web da facultade: <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información
Bibliografía Básica
Sydsaeter, K.; Hammond, P.; Carvajal, A., Matemáticas para el análisis económico , Pearson, 2012
Besada, M. e outros, Cálculo de varias variables: Cuestiones y ejercicios resueltos , Pearson, 2001
Jarne, G.; Pérez-Grasa, I.; Minguillón, E., Matemáticas para la economía. Álgebra Lineal y Cálculo Diferencial , Mc Graw Hill, 2004
Bibliografía Complementaria
Balbás, A. e outros., Análisis matemático para la economía I y II , A. C., 1987

Recomendacións
Materias que continúan o temario
Matemáticas II/V03G100V01303

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Técnicas de economía aplicada				
Materia	Economía: Técnicas de economía aplicada			
Código	V03G100V01105			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Garza Gil, María Dolores			
Profesorado	Garza Gil, María Dolores			
Correo-e	dgarza@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Achegamento ás principais variables que permiten realizar diagnósticos básicos de situación e evolución dunha economía.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Desenvolver sensibilidade respecto ao medio ambiente e compromiso cunha economía sustentable
B2	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B3	Exercitar habilidades de aprendizaxe autónoma que abran campos para a innovación
B4	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación
B5	Fomentar a mobilidade e adaptabilidade a ámbitos e situacións diferentes
B6	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B7	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer o sistema europeo de contabilidade nacional	A3
Definir e comprender conceptos e ferramentas económicos básicos	A1 A2 A5
Capacidade para a búsqueda de información económica, analizar a evolución dunha economía e a súa comparación con outras economías	A5 B6 B7
Capacidade para a análise crítica sobre as ferramentas a utilizar e na interpretación dos resultados, a nivel individual ou de grupo	B1 B2 B3 B4 B5

Contidos	
Tema	
Introdución	A actividade económica. A información económica e o seu tratamento.
As Contas Nacionais	Introdución á Contabilidade Nacional. As macromagnitudes do SEC. Renda e distribución.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	15	30	45
Seminario	5	5	10
Lección maxistral	30	65	95

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticas de laboratorio	Formulación e resolución de problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións.
Seminario	Neste tempo os alumnos poderán plantexar dúbidas sobre a materia ao profesor. Tamén se pode utilizar para que o profesor plantexe problemas aos alumnos que serán avaliados posteriormente.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia e realización de exercicios.

Atención personalizada	
	Descrición
Seminario	No caso de persistir restricións á presencialidade, as sesións de titorización realízanse por medios telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia).

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Prácticas de laboratorio	Realización de exercicios e resolución de problemas.	40	A1	B2	
			A2	B3	
	Participación no desenvolvemento da materia. Exposición dos exercicios e problemas. Poderían realizarse cuestionarios de avaliación.		A3	B4	
				A5	B5
					B6
				B7	
Lección maxistral	Exame teórico e práctico. Poderían realizarse exames parciais ou cuestionarios de avaliación. Si se aproban os parciais ou cuestionarios, a materia estará superada.	60	A1	B1	
			A2	B4	
			A3	B6	
			A5		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación (o prazo para renunciar á avaliación continua é o 30 de setembro). Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación. As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es>.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Muñoz, C; Iráizoz, B; Rapún, M., **Las cuentas de la Nación II. Ejercicios**, Cívitas, 2007

Muñoz, C; Iráizoz, B; Rapún, M., **Las cuentas de la Nación I. Introducción a la Economía Aplicada**, Cívitas, 2008

Bibliografía Complementaria

OCDE, **Fuente de datos: National Accounts of OECD Countries**, www.sourceOECD.org, OECD,

ONU, **Fuente de datos: Programa de Naciones Unidas para el Desarrollo Humano**, www.undp.org, ONU,

Eurostat, **Fuente de datos: Oficina de publicaciones de las Comunidades Europeas**, www.europa.eu.int/comm/eurostat, EU,

Banco de España, **Fuente de datos: Balanza de pagos de España**, www.bde.es, BdE,

INE, **Fuente de datos: Contabilidad Nacional de España**, www.ine.es, INE,

Delgado, MJ; Diego, D; Díaz, C; Martín, M., **Introducción a la economía aplicada. Metodología, fuentes estadísticas y casos prácticos**, Ariel, 2002

Recomendacións

Outros comentarios

O alumno debe coñecer previamente conceptos elementais de matemáticas.

Na plataforma de teledocencia se poderá consultar información relevante para o seguimento da asignatura.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito mercantil				
Materia	Dereito: Dereito mercantil			
Código	V03G100V01201			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Louredo Casado, Sara			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	A finalidade desta asignatura é acadar un coñecemento xeral sobre a función actual do Dereito Mercantil centrándose no seguinte:			
	Cómo se adquire a condición de empresario e qué implicacións ten a nivel de responsabilidade?			
	Qué tipos de formas sociais existen?			
	Qué contratos utilizan habitualmente os empresarios no mercado?			
	Qué papel xogan os títulos valores (cheques, letras de cambio etc.) na actualidade?			
	Qué regulación existe para as situacións de insolvencia?			

Competencias

Código	
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C7	Comprender o entorno empresarial
C12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
D2	Capacidade de traballar en equipo
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Identificar os suxectos que teñen a consideración de empresario a fin de poder determinar quen é responsable, fronte a terceiras persoas, das actuacións que se realicen no mercado.	C3	
	C7	
Coñecer as particularidades e rasgos propios dos distintos tipos de sociedades mercantís.	C7	
Coñecer os dereitos e obrigas do empresario na súa actuación no mercado.	C7	
Comprender a regulación xurídica da actividade dos empresarios no mercado, de xeito que se poida avaliar de forma básica o marco legal no que se desenvolve unha actividade empresarial.	C7	D7
	C12	
Determinar qué norma é aplicable ao caso concreto, para poder resolver problemas prácticos derivados da actuación da empresa no mercado.	C7	D2
		D4
Resolver de forma razoada os problemas xurídicos plantexados.	C7	D2
		D5
		D7
Elaborar informes de carácter xurídico-económico e realizar a súa presentación.	C3	D2
	C7	D4
		D5
		D7

Contidos

Tema	
------	--

Módulo I.- ESTATUTO XURÍDICO DO EMPRESARIO	1. CONCEPTO E CARACTERES XERAIS DO DEREITO MERCANTIL 2. O EMPRESARIO E OS SEUS COLABORADORES 3. NOCIONES SOBRE O REXISTRO MERCANTIL E A CONTABILIDADE DO EMPRESARIO 4. ELEMENTOS MATERIAIS DA ORGANIZACIÓN EMPRESARIAL 5. O DEREITO DA COMPETENCIA E A PROPIEDAD INDUSTRIAL
Módulo II.- DEREITO DE SOCIEDADES	6. NOCIONES XERAIS SOBRE AS SOCIEDADES MERCANTILES 7. A SOCIEDADE ANÓNIMA I 8. A SOCIEDADE ANÓNIMA II 9. A SOCIEDADE ANÓNIMA III 10. A SOCIEDADE DE RESPONSABILIDADE LIMITADA I 11. A SOCIEDADE DE RESPONSABILIDADE LIMITADA II 12. AS SOCIEDADES COOPERATIVAS
Módulo III.- INSTRUMENTOS DE PAGO E DE CRÉDITO.	13. TEORÍA XERAL DOS TÍTULOS VALORES 14. A LETRA DE CAMBIO. DECLARACIÓN CAMBIARIAS: ACEPTACION, ENDOSO E AVAL DA LETRA DE CAMBIO 15. CUMPRIMENTO DAS OBRIGACIONES CAMBIARIAS. O VENCIMIENTO DA LETRA 16. O CHEQUE E O PAGARE
Módulo IV.- CONTRATACIÓN MERCANTIL	17. AS OBRIGACIONES E OS CONTRATOS MERCANTIS. 18. CONTRATOS DE COLABORACIÓN 19. CONTRATO DE COMPRAVENTA MERCANTIL E CONTRATO DE TRANSPORTE 20.- CONTRATOS NO MERCADOS DE VALORES E CONTRATOS BANCARIOS 21.- CONTRATO DE SEGURO
Módulo V.- DEREITO CONCURSAL	22- NOCIONES DE DEREITO CONCURSAL

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	10	0	10
Seminario	5	25	30
Lección maxistral	36	35	71
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	38	39

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	- Presentación de liñas básicas do tema a estudar polo docente. - Intervención dos alumnos. - Dúbdas e debate. - Conclusións e recollida das prácticas. - Entrega de actividade de seminario cando proceda.
Seminario	- Presentación de conclusións e informe polo alumnado. - Recepción de informe e valoración polo docente.
Lección maxistral	- Esquema e documentación na Plataforma docente: tres días antes da clase. Conterá os obxectivos e bibliografía específica. - Explicación dos epígrafes seguindo un esquema de presentación. - Conclusións. - Presentación de dúbdas. - Presentación e reparto da clase práctica cando proceda.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	No horario de tutorías atendendo individualizadamente ao alumnado que teña dúbdas sobre a materia explicada nas sesións teóricas.
Prácticas de laboratorio	Na propia sesión de prácticas atendendo individualizadamente aos diversos grupos de traballo.
Seminario	No horario de tutorías atendendo individualizadamente ao alumnado que teña dúbdas ou cuestión sobre os seminarios.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Prácticas de laboratorio	6 prácticas puntuables entre as 8 que se van facer. Cada una puntuará 0.25 puntos sobre o total da nota. Máxima nota por este concepto: 1.5 puntos.	17.5	C3 C7 C12	D2 D4 D5 D7
	Valoración da participación activa nas sesión de prácticas. Ata un máximo de 0.25 puntos sobre o total da nota da asignatura.			
Seminario	Plantearase 1 actividade de seminario ao longo do cuatrimestre a realizar en grupo. Ditas actividades deberán ser entregadas por escrito e presentadas oralmente. Puntuará, como máximo, 2 punto sobre o total da nota.	20	C7 C12	D2 D4 D5 D7
Lección maxistral	Valoración de participación nas sesións maxistraís a efectos de complementar a nota por avaliación continua.	2.5	C3 C7 C12	D5 D7
	Ata un máximo de 0.25 puntos sobre o total da nota da asignatura.			
Exame de preguntas de desenvolvemento	1 examen final cun valor de 6 puntos sobre o total da nota	60	C3 C7 C12	D2 D4 D5 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

- 1.- As notas da avaliación continua obtidas nas prácticas de laboratorio, seminario e participación gárdanse ata a convocatoria de xullo. Para os estudantes que así o soliciten respectaranse as do curso anterior.
- 2.- Para que o exame faga media coa avaliación continua será necesario acadar unha nota superior a 2 puntos (sobre 6).
- 3.- O alumnado que non participe en ningunha actividade da avaliación continúa será avaliado sobre 10 puntos nun exame final de carácter teórico e practico. Do mesmo modo será avaliado o alumnado que participe nunha convocatoria de fin de carreira que non corresponda ao curso inmediatamente seguinte no que teña cursado esta materia.
- 4.- Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación. Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.
- 5.- Datos dos exames: consultar páxina web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Sánchez Calero, Fernando, **Principios de Derecho Mercantil (BIBLIOGRAFÍA BÁSICA)**, última edición, Jiménez Sánchez, Guillermo (coord.), **Lecciones de Derecho Mercantil (BIBLIOGRAFÍA BÁSICA)**, última edición,

Bibliografía Complementaria

Broseta Pont-Martínez Sanz, **Manual de Derecho Mercantil**, última edición,

Westlaw-Aranzadi, **Base de datos jurídica**,

Tirant On Line, **Base de datos jurídica**,

Códigos BOE Derecho Mercantil, https://www.boe.es/biblioteca_juridica/index.php?tipo=C,

Noticias Jurídicas, <http://noticias.juridicas.com/>,

Guías Jurídicas Wolters Kluwer, <https://guiasjuridicas.wolterskluwer.es/Content/Inicio.aspx>,

Recomendacións

Outros comentarios

- 1.- A materia Dereito Mercantil desta titulación non precisa de coñecementos xurídicos previos. De todas formas, a primeira das sesións prácticas adicarase íntegramente ao estudo dos diferentes tipos de normas e a facilitar información sobre bases de datos de carácter xurídico onde poder buscar a lexislación vixente e actualizada.
- 2.- Aínda que o idioma seleccionado para a elaboración da guía docente e do material repartido ao longo do curso sexa o galego, ás clases desenvolveránse en castelán ca finalidade de facilitar a súa comprensión aos estudantes ERASMUS que queiran cursar esta materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Economía mundial				
Materia	Economía: Economía mundial			
Código	V03G100V01202			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Galego			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Simón Fernández, Xavier			
Profesorado	Simón Fernández, Xavier			
Correo-e	xsimon@uvigo.gal			
Web				
Descrición xeral	Benvido a Economía mundial. Imos traballar duro para mellorar o nivel de comprensión da estrutura e funcionamento da economía mundial. Tentaremos combinar diferentes ferramentas pedagóxicas para que o cuadrimestre sexa interesante e proveitoso para todos. A participación activa dos alumnos e alumnas vai ser a peza central deste percorrido que iniciamos. Oxalá Economía Mundial responda ás vosas expectativas e oxalá cheguemos a xuño cos deberes feitos e satisfeitos do traballo realizado. O profesor vaivos acompañar neste interesante percorrido e vaivos facilitar as ferramentas necesarias para a comprensión das forzas actuantes na Economía Mundial. Vos teredes que pór traballo e entusiasmo por aprender. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Competencias	
Código	
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C4	Capacidade para situar a economía na súa evolución histórica
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C13	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender as bases de funcionamento da economía, diferenciando países desenvolvidos e subdesenvolvidos.	C3 C4 C5	D5
Elaboración de informes que analizan a estrutura económica (mediante un conxunto de variábeis) de un grupo diverso de países.	C3 C5 C8 C13	D5 D7
Elaboración de informe que analiza a dinámica de algunhas variábeis económicas para un grupo diverso de países	C3 C4 C8 C13	D5 D7
Presentación oral dos informes relativos á estrutura e dinámica para un grupo diverso de países	C8 C13	D5 D7

Contidos	
Tema	

Descrición:

O sistema económico. Análise de Sistemas. Bases de Datos e Bibliografía.

PARTE II. ESTRUCTURA E DINÁMICA DA ECONOMÍA MUNDIAL

Tema 2.- As economías desenvolvidas.

Tema 3.- As economías subdesenvolvidas

Tema 4.- Outras formas de inserción na economía mundial

Descrición:

Esta parte desenvolverase como se fora un único tema. Os principais conceptos e procesos son: orixe do capitalismo; desenvolvemento e subdesenvolvemento; relacións centro/periferia; semellanzas e diferenzas no proceso de desenvolvemento; o socialismo real; a economía chinesa.

PARTE III. ESTRUCTURA E ACTIVIDADES ECONÓMICAS

Tema 5. Recursos humanos: poboación e mercado de traballo.

Descrición:

Comportamento demográfico: a súa incidencia nos niveles de benestar; desemprego; actividade económica; poboación e estado do benestar.

Tema 6. Recursos naturais e desenvolvemento económico.

Descrición:

Modelos de Producción agraria; Modelos de Producción pesqueira; Ecoloxía e Economía; problemas ambientais globais; nivel de renda e sensibilidade ambiental.

Tema 7.- Tecnoloxía, industria e servizos.

Descrición:

Modelos de Producción e Organización do Traballo; o papel da tecnoloxía; relevancia das TICs; Terciarización das economías.

PARTE IV. RELACIÓN E INSTITUCIÓN ECONÓMICAS INTERNACIONAIS

Tema 8.- Institucións monetarias e financeiras internacionais: SMI, FMI e BM.

Descrición:

Coherencia sistémica global; sistema internacional de pagamentos; regulación dos fluxos financeiros;

Tema 9.- Regulación do comercio internacional: a OMC.

Descrición:

Coherencia sistémica global; sistema internacional de regulación dos fluxos comerciais; aspectos sectoriais do comercio internacional; libre comercio e desenvolvemento.

Tema 10.- Os procesos de integración económica.

Descrición:

Procesos de integración económica: conceptos e experiencias; a Unión Monetaria e Económica na UE; as políticas sectoriais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	8	18	26
Prácticas con apoio das TIC	4	10	14
Foros de discusión	3	8	11
Aprendizaxe colaborativa	3	10	13
Lección maxistral	30	44	74
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	10	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Durante os seminarios o alumnado realizará a actividade de Presentación oral dos Informes solicitados
Prácticas con apoio das TIC	Sesións en Aula de Informática para o manexo de Servidores Estatísticos e Bases de Datos. Mediante estas sesións o alumnado adestrarase no manexo da información económica procedente deses servidores e recibirá as claves para a conseguente elaboración de diversos Informes sucesivos. Cada Informe consistirá en responder a unha ou varias preguntas mediante a análise de datos e a súa representación gráfica. Os datos conformarán unha Base de Datos específica para un conxunto de países que o alumnado irá construíndo conforme avance o curso.
Foros de discusión	Durante unha sesión de Seminario, o alumnado realizará a actividade de Argumentación arredor dun tema proposto. Formaranse grupos que argumentarán posicións contrarias e formularán preguntas ós "contrincantes".

Aprendizaxe colaborativa	Durante unha sesión de Seminario, o alumnado se dividirán en grupos e deberán realizar un Informe colectivo arredor de unha pregunta común. Posteriormente deberán presentalo oralmente e responder ás cuestións que formulen outros estudantes ou o profesor.
Lección maxistral	Presentación dos contidos teóricos dos temas para axudar á preparación de Informes. Entreganse lecturas para cada unha das partes da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O profesor ofrecerá os elementos guía que axudarán ao estudantado a encamiñar o seu traballo nos diferentes elementos que conforman a materia.
Seminario	Ao tratarse de grupos reducidos e ao estar centrados en aspectos específicos, o estudantado terá o protagonismo central na construción dos discursos interpretativos dos fenómenos económicos, sociais e ambientais que conforman a materia.
Prácticas con apoio das TIC	Estas prácticas desenvólvense nas semanas iniciais para que o estudantado se adestre no manexo de algúns indicadores económicos, sociais e ambientais: buscando os datos nos servidores estatísticos, realizando cálculos, graficando os resultados, etc. O alumnado debe aprender a formular argumentación escrita arredor de unha pregunta coñecida. Usará os seus coñecementos previos, ampliará o seu espectro conceptual, atenderá á información conxuntural, entenderá a información cuantitativa previamente xerada...todo elo para formular uns informes específicos.
Foros de discusión	Servirá para calibrar as posibilidades de ser parte de un equipo de traballo. O profesor poderá guiar o proceso de estruturación do grupo. Pero este debe ser autónomo no seu funcionamneto.
Aprendizaxe colaborativa	Servirá para calibrar as posibilidades de ser parte de un equipo de traballo. O profesor poderá guiar o proceso de estruturación do grupo. Pero este debe ser autónomo no seu funcionamneto

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	Presentación oral dos Informes requiridos e traballo en grupo. Cada un dos Informes consistirá nun texto escrito de extensión limitada e unha Base de Datos que recollerá os valores das variábeis, os cálculos dos indicadores seleccionados e a súa representación gráfica	25	C4 C5 C8 C13	D5 D7
Prácticas con apoio das TIC	Presentación escrita de Informe en relación ao primeiro dos temas propostos que será avaliado segundo o seu contido e a Base de Datos que acompaña a cada Informe	10	C3 C4 C5 C8 C13	D5
Foros de discusión	Defensa de unha posición específica en relación a tema proposto. Argumentación para fortalecer a posición. Preguntas para debilitar a posición contraria, a do outro grupo.	10		D5 D7
Aprendizaxe colaborativa	Traballo colectivo para xerar unha posición común respecto a tema proposto. Intercambio de ideas.	10		D5
Lección maxistral	A participación nas sesións maxistrais será parte da avaliación final. Esa participación instrumentarizarase mediante: -Preguntas e comentarios orais durante a sesión -Resumos críticos das lecturas obrigatorias e voluntarias	5	C3 C4 C5	D5 D7
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de proba escrita. Conterá algunha ou varias das seguintes opcións : - Enunciados que o alumno/a determinará se son verdadeiros ou falsos -Enumeración de características, diferenzas e/ou similitudes de procesos económicos - Interpretación económica de datos, gráficas ou textos.	40	C3 C4 C5	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia será necesario obter 5 ou máis puntos, como suma das puntuacións obtidas en cada unha das partes que configuran a avaliación. En calquera caso, esíxese unha puntuación mínima de 3 puntos (sobre 10) na proba

denominada "Exame de preguntas de desenvolvemento" para superar a materia.

En segunda convocatoria o alumnado manterá a nota da avaliación continua (excepto o exame final, que deberá repetir na convocatoria extraordinaria). Así mesmo, terán a posibilidade de mellorar os resultados obtidos en algúns dos exercicios realizados nos Seminarios ou na Aula de Informática.

Realizarase unha proba denominada "Exame de preguntas de desenvolvemento". Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación. Así mesmo, para a convocatoria de fin de carreira estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación.

Para optar á avaliación mediante exame final ao 100% da cualificación, o alumnado deberá comunicalo ao profesor mediante e-mail antes do primeiro venres do segundo mes de docencia.

As datas de exames deberán ser consultadas na páxina web da Facultade (<http://fccee.uvigo.es>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Vidal Villa e Martínez Peinado, **Economía Mundial**, 2000,

Jaime Requeijo, **Economía Mundial**, 2006,

Bibliografía Complementaria

VV. AA., **Sistema Económico Mundial**, 2004,

Samir Amin, **El capitalismo en la era de la globalización**, 1998,

Samir Amin, **La desconexión**, 1988,

VV. AA., **La economía mundial en transformación**, 2011,

Organización Internacional do Traballo, <http://laborsta.ilo.org/>, 2021,

Banco Mundial,

<http://databank.worldbank.org/data/views/variableselection/selectvariables.aspx?source=world-development-indicators>, 2022,

Fondo Monetario Internacional, <http://unstats.un.org/unsd/syb/>, 2022,

Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat/>, 2022,

Organización Mundial do Comercio, <http://stat.wto.org/StatisticalProgram/WSDBStatProgramHome.aspx?Language=E>, 2022,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Técnicas de economía aplicada/V03G100V01105

Outros comentarios

Estudar a Economía Mundial é ocuparse de entender procesos que teñen raíces históricas. Pero eses procesos están vivos, constrúense día tras día. Por iso para seguir esta materia e alcanzar as destrezas necesarias cómpre ler, ler e ler. Iso inclúe libros e artigos pero tamén os informes das institucións internacionais, os informes de organizacións non gobernamentais que se ocupan dos temas de desenvolvemento económico, e as noticias máis quentes que se publican diariamente nos xornais xerais e específicos.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Principios de economía II				
Materia	Economía: Principios de economía II			
Código	V03G100V01203			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Galego			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Giménez Fernández, Eduardo Luís			
Profesorado	Díaz Vázquez, Raquel Giménez Fernández, Eduardo Luís Manzano González, Baltasar			
Correo-e	egimenez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	É posible describir o funcionamento das economías dun xeito analítico? O obxectivo deste curso é proporcionar ferramentas para analizar datos económicos e detectar regularidades que permitan analizar de xeito analítico temas de interese económico.			
	Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Competencias	
Código	
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C4	Capacidade para situar a economía na súa evolución histórica
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumno familiarizarase coa maneira de pensar dos economistas, isto é, no uso dos instrumentos analíticos fundamentais e no coñecemento dos conceptos básicos da economía.	C2 C4 C5 C6
O alumno familiarizarase co manexo de bases de datos de economía así como no manexo de follas de cálculo que lles permita organizar a información obtida das devanditas bases.	C8
O alumno aprenderá a analizar datos económicos e a expor as súas conclusións dunha maneira organizada.	D5

Contidos	
Tema	
1. Introducción	1. Introducción
2. Os datos	2.1. Contas Nacionais: PIB, Sector Publico e Sector Exterior. 2.2. Prezos: IPC e Deflador do PIB 2.3. Demografía e Mercado Laboral 2.4. Diñeiro 2.5. Sector Financeiro 2.6. Prezos: taxas de xuro e índices
2. Temas agregados	3.1. Crecemento Económico 3.2. Ciclos Económicos 3.4. Ecuación Cuantitativa, Paridade do Poder Adquisitivo e Paridade da Taxa de Câmbio

4. Dando sentido aos datos: modelos económicos
- 4.1 Modelo do Fluxo Circular da Renda
 - 4.2 As Restriccións dos Axentes Económicos: Aforro, Investimento, Débeda Pública e Sector Exterior
 - 4.3 A Ecuación Cuantitativa
 - 4.4 O modelo Clásico
 - 4.5 O modelo de Keynes (1936)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	35	65
Resolución de problemas e/ou exercicios	18	20	38
Traballo	4	35	39
Presentación	1	2	3
Exame oral	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clases semanais de dúas horas de teoría.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	As tutorías individuais terán lugar, previa cita co alumnado interesado, no Despacho Virtual https://campusremotouvigo.gal/access/public/meeting/487723425 Acceso dos alumnos: DespachoVirtual-307
Probos	Descrición
Traballo	Orientación personalizada do traballo a desenvolver e solventar os problemas que se atopen os alumnos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de exercicios nas clases prácticas dos problemas propostos, e outros traballos e actividades propostos na clase ao longo do curso.	45	C2 C4 C5 C6
Traballo	Informe final do curso.	45	C8
Presentación	Presentación na clase dos cadros e gráficos solicitados no Informe Final. Traballo acumulativo que terá que presentarse ao final de curso.	10	C2 C4 C5 C6 C8
Exame oral	Exame final oral para os alumnos que desexen obter unha Matrícula de Honra, e para aqueles que non opten pola avaliación continua (100% da nota). Realizará-se na data oficial establecida no calendario de exames.	--	C2 C4 C5 C6 C8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua: A nota do alumno constará de catro partes: A presentación de exercicios nas clases prácticas, exercicios propostos na clase (ambos deberán subi-los á plataforma), mais outros exercicios propostos ao longo do curso, até un 45% da nota; realización de un traballo (45%) e a súa exposición pública de dito traballo (10%) -ambas probas (traballo e exposición)- son obrigatorias para poder acadar o 55% da nota. O exame oral final e obrigatorio para os alumnos que queiran acceder a unha Matrícula de Honra. A nota final do alumno será a suma das notas destas catro partes.

Se un alumno non supera o curso pola avaliación continua, deberá presentarse ao exame final oral que representará o 100% da cualificación.

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudante pode escoller ser avaliado cun exame final oral que representará o 100% da cualificación.

Na convocatoria para o final da carreira, o exame oral suporá o 100% da cualificación.

As datas dos exames da materia estarán disponibles na páxina web da facultade (<http://fccee.uvigo.es>).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Díaz-Giménez, Javier, **Macroeconomía: primeros conceptos**, Antoni Bosch, 1998

CORE, **The Economy**, <https://www.core-econ.org/project/core-the-economy/>, 2022

Bibliografía Complementaria

Gollin, D., **Getting income shares right**, Journal of Political Economy, 110 (2), pp. 458-474, 2002

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Microeconomía I/V03G100V01304

Macroeconomía I/V03G100V01503

Macroeconomía II/V03G100V01604

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Estatística: Estatística I/V03G100V01205

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

Economía: Técnicas de economía aplicada/V03G100V01105

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Economía da empresa				
Materia	Empresa: Economía da empresa			
Código	V03G100V01204			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Piñeiro García, María del Pilar			
Profesorado	Piñeiro García, María del Pilar			
Correo-e	pilar@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Trátase de presentar a empresa como axente económico fundamental, explicando os aspectos básicos da súa xestión e os problemas asociados ao seu goberno. Partindo desta base, identifícanse e defínense as grandes áreas funcionais, profundando nos aspectos específicos da súa xestión e nas problemáticas económicas que se formulan.			

Competencias	
Código	
B4	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación
C7	Comprender o entorno empresarial
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
D2	Capacidade de traballar en equipo
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar as clases de empresas que existen e as súas principais características.	C7
Comprender a empresa como un sistema formado por subsistemas que se interrelacionan.	C7
Saber aplicar técnicas para realizar unha análise da empresa o do seu entorno.	C7
Identificar e saber aplicar os conceptos fundamentais da administración de empresas.	C7
Identificar e saber aplicar os principais criterios para a toma de decisións nas empresas.	C12
Coñecer os diferentes tipos de decisións de operacións e saber aplicar as principais técnicas para a toma de decisións neste ámbito.	C7 C12
Identificar as principais fontes de financiación da empresa e saber elixir a máis adecuada en cada situación.	C7
Comprender a estrutura económico-financeira dunha empresa e o principio de equilibrio económico-financeiro.	C7
Identificar e saber aplicar os criterios de selección de inversións para avaliar as alternativas de inversión dunha empresa.	C12
Identificar os conceptos de marketing e dirección de marketing, ser capaz de definir o mercado da empresa e a situación de dito mercado.	C7 C12
Identificar as variables do marketing-mix e saber utilízalas para a adopción de decisións comerciais eficientes.	C12
Mellorar a capacidade de traballar en equipo.	D2
Mellorar as habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas.	D5
Mellorar a actitude crítica e autocrítica.	D7
Mellorar o autocontrol no sistema de traballo, en canto ao tempo e a planificación.	B4
Mellorar as habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido.	C8

Contidos	
Tema	

Tema 1. A empresa e o empresario	1.1. Concepto de empresa 1.2. A figura de empresario/a 1.3. Clases de empresas 1.4. Obxectivos da empresa 1.5. A empresa como sistema: principais subsistemas empresariais 1.6. O contorno da empresa
Tema 2. Principios básicos da administración de empresas	2.1. Introducción á administración de empresas 2.2. A planificación empresarial 2.3. A organización da empresa 2.4. A integración do persoal 2.5. A dirección dos recursos humanos 2.6. Sistemas e procesos de control
Tema 3. A toma de decisións na empresa	3.1. O proceso de toma de decisións 3.2. Tipos de decisións 3.3. Situacións de certeza, risco e incerteza 3.4. A matriz de decisión 3.5. Métodos e criterios para a toma de decisións 3.6. Decisións secuencias e árbores de decisión
Tema 4. A dirección de operacións	4.1. Introducción 4.2. Concepto e obxectivos da dirección de operacións 4.3. O proceso de planificación, programación e control da produción: principais decisións estratéxicas e tácticas 4.4. O punto morto da empresa 4.5. A xestión dos inventarios de demanda dependente e independente 4.6. Planificación, programación e control de proxectos
Tema 5. A dirección financeira	5.1. Introducción 5.2. O patrimonio e o balance da empresa 5.3. As fontes financeiras da empresa 5.4. A estrutura económico-financeira da empresa 5.5. Principio de equilibrio económico-financeiro: o fondo de rotación 5.6. Os ciclos de actividade da empresa e o período medio de maduración 5.7. Análise da situación económica e financeira mediante ratios 5.8. Criterios de valoración e selección de inversións
Tema 6. A dirección comercial	6.1. Introducción 6.2. Concepto de mercadotecnia e dirección de mercadotecnia 6.3. Definición do mercado da empresa 6.4. Análise da situación do mercado da empresa 6.5. Estratexias comerciais: a mercadotecnia mix

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Flipped Learning	29	20	49
Resolución de problemas de forma autónoma	20	30	50
Cartafol/dossier	0	44	44
Exame de preguntas obxectivas	0	3	3
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas para contactar e reunir información sobre o alumnado, así como para presentar a materia.
Flipped Learning	Algunhas actividades de aprendizaxe realizaranse fóra da aula, e coa presenza da docente se facilitará e potenciará outros procesos de adquisición e practica de coñecementos.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver de forma autónoma a súa análise e resolución. Parte da resolución dos problemas realizarase de forma presencial nas prácticas.
Cartafol/dossier	Recompilación do traballo do/a estudante co obxectivo de amosar os seus esforzos, progresos e logros na materia. A recompilación incluírá os traballos e probas que determine a docente e serán subidos á plataforma MOOVI no tempo e forma que se determinen.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Actividades introductorias	Resolveranse as dúbidas formuladas polo estudantado sobre os contidos e o desenvolvemento da materia.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolveranse as dúbidas formuladas polo estudantado sobre os contidos e o desenvolvemento da materia.
Flipped Learning	Resolveranse as dúbidas formuladas polo estudantado sobre os contidos e o desenvolvemento da materia.
Cartafol/dossier	Resolveranse as dúbidas formuladas polo estudantado sobre os contidos e o desenvolvemento da materia.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Cartafol/dossier	Recompilación do traballo do/a estudante co obxectivo de amosar os seus esforzos, progresos e logros na materia. A recompilación incluírá os traballos e probas que determine a docente e serán subidos á plataforma MOOVI no tempo e forma que se determinen. O cartafol/dossier debe estar completo para ser evaluado. Non será avaliado no caso de que esté incompleto ou se detecte calquera tipo de plaxio.	30	B4	C7 C8 C12	D2 D5 D7
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). O/a estudante selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Correspóndese cos cuestionarios que se realizan ao longo do curso en MOOVI.	30	B4	C7 C8	D7
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o/a estudante debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo e condicións establecidos polo profesorado, aplicando os coñecementos que adquiriu. É parte do exame final.	20		C7 C12	D5 D7
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliar as competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Cada estudante debe responder de maneira directa e breve en función dos coñecementos que teña sobre a materia. É parte do exame final.	20		C7 C8 C12	D5 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación nas convocatorias ORDINARIA E EXTRAORDINARIA consta de dúas alternativas.

1. Avaliación CONTINUA. Está formada por:

- Cartafol (MOOVI) - 30% - Debe incluír todas as actividades para ser avaliado. - Cuestionarios (MOOVI) - 30% - Deben realizarse todos os cuestionarios para ser avaliado. - Exame final (Presencial) - 40%

2. Avaliación NON CONTINUA :

- Exame final (100%). Este exame será diferente ao realizado baixo a opción de Avaliación CONTINUA.

IMPORTANTE:

- A elección por parte do alumnado dunha das alternativas deberá facerse no prazo establecido pola responsable da materia, que se comunicará en MOOVI.

- No caso da avaliación continua, o cartafol/dossier e os cuestionarios realizaranse antes do exame final da convocatoria ordinaria, nos prazos nos que estableza a responsable da materia. No caso de non superar a materia na convocatoria ordinaria, na convocatoria extraordinaria o alumnado pode presentarse ó exame de avaliación continua pero non poderá reelaborar o cartafol/dossier nin realizar de novo os cuestionarios. Tamén poderá, se o desexa, cambiar a modalidade de avaliación a non continua na convocatoria extraordinaria.

- No caso de participar nunha proba intermedia de avaliación continua e non presentarse ao exame final, a nota final da materia será a nota dos cuestionarios e o cartafol/dossier.

- No caso de avaliación continua, de detectarse PLAXIO nunha das probas intermedias, o sistema de avaliación pasará a ser o de non continua.

- No sistema de avaliación da convocatoria DE FIN DE CARREIRA o exame final suporá o 100% da calificación.

- As datas de exames deberán ser consultadas na páxina web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

PIÑEIRO GARCÍA, T.; ARÉVALO TOMÉ, R.; CABALLERO FERNÁNDEZ, G. e GARCÍA-PINTOS ESCUDER, A., **Introducción a la economía de la empresa. Un enfoque teórico-práctico**, 2009,

Bibliografía Complementaria

BUENO CAMPOS, E., **Curso básico de economía de la empresa: un enfoque de organización**, 2002,

CRESPO FRANCO, T. e PIÑEIRO GARCÍA, P., **Producción. Planificación, programación e control, Ejercicios resueltos**, 2005,

MAYNAR MARIÑO, P.; BAÑEGIL PALACIOS, T.M. e GALERA CASQUET, C., **La economía de la empresa en el espacio europeo de educación superior**, 2008,

CRESPO FRANCO, T. e PIÑEIRO GARCÍA, P., **Producción. Planificación, programación e control**, 2005 (2ª edición),

DÍEZ DE CASTRO, E e REDONDO LÓPEZ, C., **Administración de empresas**, 1999,

FERNÁNDEZ SÁNCHEZ, E.; JUNQUERA CIMADEVILLA, B. e DEL BRÍO GONZÁLEZ, J.A., **Iniciación a los negocios para ingenieros. Aspectos funcionales**, 2008,

GIL ESTALLO, M.A. e GINER DE LA FUENTE, F. E., **Cómo crear y hacer funcionar una empresa**, 2007 (7ª edición),

JIMÉNEZ CABALLERO, J.L.; PÉREZ LÓPEZ, C. e DE LA TORRE GALLEGOS, A., **Dirección financiera de la empresa. Teoría y práctica**, 2007,

KRAJEWSKI, L.J. e RITZMAN, L.P., **Administración de operaciones. Estrategia y análisis**, 2000 (5ª edición),

KOONTZ, H. e WEIHRICH, H., **Administración: una perspectiva global**, 2004,

PÉREZ GOROSTEGUI, E., **Introducción a la economía de la empresa**, 2002,

SUÁREZ SUÁREZ, A.S., **Curso de economía de la empresa**, 1996,

Recomendaciones

Outros comentarios

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estatística: Estatística I				
Materia	Estatística: Estatística I			
Código	V03G100V01205			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Estatística e investigación operativa			
Coordinador/a	Rodríguez Campos, María Celia			
Profesorado	Rodríguez Campos, María Celia			
Correo-e	mcrdiguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estatística I é unha materia de formación básica que se imparte no segundo cuadrimestre do primeiro curso do Grao en Economía. Con esta materia preténdese, en primeiro lugar, que o alumnado sexa capaz de manexar adecuadamente a información contida nun conxunto de datos. Para iso, aprenderá a organizala, representala gráficamente e resumila nunha serie de indicadores cuxa correcta interpretación permitiralles obter unha visión global do funcionamento do proceso en estudo. Por outra banda, proporcionarase ao alumnado a ferramenta teórica básica para comprender o comportamento dos fenómenos aleatorios, entre os que se inclúen numerosos procesos económicos, e os diferentes modelos que se utilizan para representalos. O seguimento do curso de Estatística I, xunto co de Estatística II no segundo cuadrimestre do segundo curso, dotará ao alumnado da capacidade de afrontar as distintas etapas dunha investigación estatística, desde a formulación dun problema real ata a interpretación das análises realizadas, que permitirán entender mellor as características do fenómeno estudado e aplicar este coñecemento en ámbitos como a predición do seu comportamento futuro.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B2	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B7	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos
C1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
C12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
C13	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Organizar en táboas e representar gráficamente un conxunto de datos	B2	C10	C12	
Coñecer os principais coeficientes utilizados na análise descritiva dun conxunto de datos		C1	C6	
Calcular os coeficientes apropiados segundo a natureza das observacións e o tipo de análise a realizar	A2	B7	C6	
			C10	
			C12	
			C13	
Interpretar adecuadamente os resultados obtidos na análise descritiva dos datos	A3		C6	D5
			C10	D7
			C13	
Comprender o concepto de experimento aleatorio e identificar os posibles sucesos			C1	

Coñecer e comprender o concepto de probabilidade e as súas propiedades				C1
Resolver correctamente exercicios sobre cálculo de probabilidades	A2	B7		C1
Comprender o concepto de variable aleatoria e distinguir entre variables discretas e continuas				C1
				C6
Calcular probabilidades relativas a unha variable aleatoria				C1
				C6
Coñecer e obter as principais características das variables aleatorias				C1
				C6
				C10
Coñecer os principais modelos de distribucións utilizados na representación de variables aleatorias				C1
				C6
				C10
Identificar que variable debe utilizarse en cada situación particular e discernir o modelo adecuado para representala.				C6
				C10
Identificar as variables aleatorias independentes				C1
				C6
				C10
Resolver correctamente exercicios sobre variables aleatorias e as súas distribucións	A2			C6
				C10
Manexar o programa estatístico utilizado na materia		B2		C8
		B7		C12
				C13
Interpretar adecuadamente as saídas de resultados do programa estatístico	A3	B2	C6	D5
		B7	C8	D7
			C13	

Contidos

Tema	
TEMA 1. Introducción	Concepto e obxecto da Estatística. Etapas dunha investigación estatística. Estatística Descritiva, Teoría da Probabilidade e Inferencia Estatística. Conceptos básicos e notacións. Variables cuantitativas e cualitativas.
TEMA 2. Distribucións de frecuencias unidimensionais	Frecuencias dunha variable estatística e as súas propiedades. Distribucións de frecuencias agrupadas e non agrupadas. Representacións gráficas. Medidas de posición: media, moda, mediana e cuantiles. Medidas de dispersión: percorridos, varianza, desviación típica e coeficiente de variación. Simetría e asimetría. Diagramas de caixa.
TEMA 3. Distribucións de frecuencias bidimensionais	Frecuencias bidimensionais. Distribucións marxinais e condicionadas. Independencia estatística. Covarianza e coeficiente de correlación. Asociación entre variables cualitativas: coeficientes chi-cadrado de Pearson e V de Cramer.
TEMA 4. Probabilidade	Experimento aleatorio. Espazo muestral e sucesos. Operacións con sucesos e as súas propiedades. Definicións de probabilidade: clásica (regra de Laplace) e frecuentista. Definición axiomática de Kolmogorov da probabilidade. Consecuencias dos axiomas. Probabilidade condicionada. Teorema do produto. Teorema da probabilidade total. Teorema de Bayes. Independencia de sucesos.
TEMA 5. Variables aleatorias unidimensionais	Definición. Función de distribución. Variables aleatorias discretas: función de probabilidade e propiedades. Variables aleatorias continuas: función de densidade e propiedades. Características dunha variable aleatoria: esperanza matemática, moda, mediana e cuantiles, varianza e desviación típica, asimetría.
TEMA 6. Principais distribucións discretas	Uniforme. Bernoulli. Binomial. Xeométrica. Binomial negativa. Hiperxeométrica. Poisson.
TEMA 7. Principais distribucións continuas	Uniforme. Normal. Exponencial. Gamma.
TEMA 8. Introducción ás variables aleatorias bidimensionais	Definición. Función de distribución. Variables discretas e continuas. Distribucións marxinais e condicionadas. Independencia de variables aleatorias. Covarianza e coeficiente de correlación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	10	7.5	17.5
Prácticas con apoio das TIC	5	7.5	12.5
Seminario	5	5	10
Resolución de problemas de forma autónoma	0	20	20
Estudo previo	0	26	26
Foros de discusión	0	1.5	1.5

Lección maxistral	30	30	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Resolveranse exercicios similares aos dos boletíns de problemas dos temas correspondentes a cada sesión. Os/as alumnos/as deberán entregar a solución dos exercicios propostos pola profesora para a súa corrección e cualificación.
Prácticas con apoio das TIC	Nestas sesións utilizaremos un programa estatístico, aplicando as técnicas introducidas nas clases teóricas a distintos conxuntos de datos. O alumnado deberá resolver, utilizando o mesmo programa, os exercicios propostos pola profesora. O ficheiro de resultados xerado deixárase na plataforma de teledocencia para a súa corrección e cualificación.
Seminario	As/os alumnas/os poderán expor todas as cuestións ou dúbidas que teñan sobre os temas correspondentes, tanto a nivel teórico como práctico. Ademais, resolverán cuestionarios tipo test con preguntas teóricas e prácticas dos temas indicados, co obxecto de valorar o nivel de comprensión alcanzado. Para iso utilizarase a ferramenta de cuestionarios da plataforma de teledocencia, que xerará unha cualificación que tamén formará parte da nota final.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado deberá resolver pola súa conta todos os exercicios do boletín de problemas e realizar os cuestionarios de autoevaluación dispoñibles na plataforma de teledocencia.
Estudo previo	Preparación do exame final
Foros de discusión	O alumnado poderá expor cuestións ou dúbidas sobre contidos teóricos ou prácticos utilizando os foros dispoñibles na plataforma de teledocencia.
Lección maxistral	Nas clases de teoría presentarase e desenvolverán os contidos de cada tema, acompañados dos exemplos necesarios para facilitar a asimilación dos conceptos básicos e a aplicación dos métodos estatísticos introducidos. Con anterioridade ao comezo de cada tema, proporcionarase, a través da plataforma de teledocencia, un boletín de problemas, dos cales a profesora resolverá en clase algúns exercicios tipo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	O alumnado poderá expor cuestións ou dúbidas sobre contidos teóricos ou prácticos durante as sesións de tutoría en grupo.
Foros de discusión	O alumnado poderá expor cuestións ou dúbidas sobre contidos teóricos ou prácticos utilizando os foros dispoñibles na plataforma de teledocencia

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	Nestas sesións os/as alumnos/as resolverán de forma individual varios exercicios, cuxa solución se presentará por escrito e será recollida pola profesora para a súa corrección e cualificación.	22.5	A2 A3	B2 B7	C1 C6 C10 C12 C13	D5
Prácticas con apoio das TIC	Utilizando un programa de análise estatístico de datos os alumnos e alumnas realizarán os exercicios propostos, xerando un ficheiro de resultados que se deixará na plataforma de teledocencia para a súa corrección e cualificación.	15	A3	B2 B7	C6 C8 C12 C13	D5 D7
Seminario	Nestas sesións as/os alumnas/os resolverán cuestionarios tipo test utilizando a ferramenta de cuestionarios da plataforma de teledocencia.	15	A2		C1 C6 C10 C12	D7
Resolución de problemas de forma autónoma	Valorarase o traballo do alumnado mediante a súa participación nas clases teóricas e prácticas e a utilización das ferramentas da plataforma.	7.5				D5 D7

Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame final (exercicios)	32	A2 A3	B7	C1 C6 C8 C10 C12 C13	D5
Exame de preguntas obxectivas	Exame final (cuestionario)	8	A2 A3	B7	C1 C10 C12	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación final da materia calcularase como o máximo entre E e $(0.4 \times E + 0.6 \times P)$, sendo E a nota do exame final e P a nota das demais probas (ambas as notas sobre 10). Do cálculo anterior dedúcese que o estudantado pode ser avaliado cun único exame final que supoña o 100% da cualificación

Para superar a materia, o alumnado debe obter unha cualificación maior ou igual que 5 (sobre 10) na nota final, debendo alcanzar polo menos 3.5 puntos (sobre 10) no exame final. Se un/ha alumno/a obtén no exame final unha nota inferior a 3.5 puntos (sobre 10), a súa cualificación final da materia será exactamente a nota do propio exame.

O criterio de avaliación será o mesmo na segunda convocatoria.

Na convocatoria de *Fin de carreira* o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas dos exames poderanse consultar na web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Casas Sánchez, J.M. y Santos Peñas, J., **Introducción a la Estadística para Economía**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2002

Esteban García, J. y otros, **Estadística Descriptiva y nociones de Probabilidad**, Paraninfo, 2008

Uña Juárez, I, Sanz Martínez, J. y Tomeo Perucha, V., **Cálculo de Probabilidades**, Garceta Grupo Editorial, 2009

Bibliografía Complementaria

Casas Sánchez, J.M. y otros, **Ejercicios de estadística descriptiva y probabilidad para Economía y Administración de Empresas**, Pirámide, 2006

Martín Pliego, F. J., **Introducción a la Estadística Económica y Empresarial**, 3ª ed, Paraninfo, 2004

Martín-Pliego, F. J. y Ruíz-Maya, L., **Fundamentos de Probabilidad**, 3ª ed, Paraninfo, 2013

Martín-Pliego, F. J.; Ruíz-Maya, L. y Montero Lorenzo, J. M., **Problemas de Probabilidad**, Thomson Paraninfo, 2006

Peña, D., **Fundamentos de Estadística**, Alianza Editorial, 2008

Pérez, C., **IBM SPSS Estadística Aplicada. Concepto y ejercicios resueltos**, Garceta Grupo Editorial, 2013

Rohatgi, V. K. and Saleh, A. K. Md. E., **An Introduction to Probability and Statistics**, 3rd ed, Wiley, 2015

Tomeo Perucha, V. y Uña Juárez, I., **Estadística Descriptiva**, Garceta Grupo Editorial, 2009

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Estadística II/V03G100V01403

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas I/V03G100V01104